

GERECHTSHOF TE AMSTERDAM

Proces-verbaal van de openbare terechtzitting van de ZEVENDE MEERVOUDIGE KAMER voor de behandeling van burgerlijke zaken op dinsdag 16 mei 2006, woensdag 17 mei 2006, donderdag 18 mei 2006 en vrijdag 19 mei 2006, steeds te 09.30 uur.

Tegenwoordig: Mr. J.M.J. Chorus	(voorzitter)
Mr. R. A. Steenbergen	(raadsheer)
Mr. W.H.F.M. Cortenraad	(raadsheer)
Mr. M.H. van Gool	(griffier)

INZAKE

Rekestnummer: 1783/05

Verzoeksters:

1. de naamloze vennootschap DEXIA BANK NEDERLAND N.V.,
procureur: mr. J.M.K.P. Cornegoor,
2. de stichting STICHTING LEASEVERLIES,
3. de stichting STICHTING EEGALEASE,
4. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid DE CONSUMENTENBOND,
5. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid VERENIGING VAN EFFECTENBEZITTERS,
procureur: mr. I.M.C.A. Reinders Folmer,

t e g e n

Verweerders:

1. de stichting STICHTING PLATFORM AANDELENLEASE,
2. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid VERENIGING CONSUMENT & GELDZAKEN,
3. de stichting STICHTING JUNIORLEASE,
alsmede drie in het verweerschrift met naam genoemde natuurlijke personen,
procureur: mr. A.S. Rueb,
4. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid BEURSKLACHT B.V.,
optredend namens 426 natuurlijke personen, met naam genoemd in bijlage 1 bij het verweerschrift,
5. de vereniging VERENIGING PAY-BACK,
optredend pro se en tevens namens 458 natuurlijke personen, met naam genoemd in bijlage 2 bij het verweerschrift, alsmede
6. mr. Maarten Justus MEIJER, optredend namens 162 natuurlijke personen, met naam genoemd in bijlage 3 bij het verweerschrift,
procureur: mr. A.E. Toenbreker,
7. [A],
procureur: mr. W. Voerman,
8. [B], alsmede
9. [C],
procureur: mr. S.A. van der Sluijs,
10. [D], alsmede
11. [E],
procureur: mr. E.L. Polak,

12. [F] en 49 andere in 42 afzonderlijke verweerschriften met naam genoemde natuurlijke personen,
procureur: mr. M.H. Aalmoes,
13. [G],
procureur: mr. N. Grijmans-Veenendaal,
14. [H] en 224 andere in het verweerschrift met naam genoemde natuurlijke personen,
procureur: mr. M.A. Hupkes,
15. [I] en 92 andere in productie 1 bij het verweerschrift met naam genoemde natuurlijke personen,
procureur: mr. A. Van Hees,
16. [J], alsmede
17. [K],
procureur: mr. R. Beele,
18. [L] en 16 andere in het verweerschrift met naam genoemde natuurlijke personen, alsmede
19. [M] en 38 andere in het verweerschrift met naam genoemde natuurlijke personen,
procureur: mr. M.A. van Hoof,
20. [N], alsmede
21. [O],
procureur: mr. F.B. Falkena,
22. [P],
procureur: mr. F.B. Falkena,
23. [Q],
procureur: mr. I. De Vos,
24. [R] en vijf andere in afzonderlijke verweerschriften met naam genoemde natuurlijke personen,
procureur: mr. M.J. Roest Crollius,

Verzoeksters worden hierna aangeduid als achtereenvolgens Dexia, Leaseverlies, Eegalease, Consumentenbond en VEB.

Namens de verzoeksters zijn verschenen:

- mr. B.F.M. Knüppe (voorzitter Raad van Bestuur Dexia),
bijgestaan door:
  - mr. L.C.J.M. Spigt, advocaat te Amsterdam,
  - mr. J.M.K.P. Cornegoor, advocaat te Amsterdam en
  - mr. D.F. Lunsingh Scheurleer, advocaat te Amsterdam;
- P.P.G. de Jong (bestuurder Leaseverlies en Eegalease),
- R. Goedhart (beleidsmedewerker Consumentenbond) en
- mr. M. de Wit (jurist VEB),
allen bijgestaan door:
  - mr. W.M. Schonewille, advocaat te Den Haag.

Namens de verwerende rechtspersonen, resp. als (overige) verweerders, zijn verschenen:

- P. Koremans (voorzitter Bestuur Stichting Platform Aandelenlease) en
- de verdere personen die zijn aangetekend op de dagelijks bijgehouden inschrijflijsten, een aantal van wie bijgestaan door respectievelijk:
- mr. H.J. Tulp, advocaat te Heerenveen,
- mr. F. Klemann, advocaat te Zwolle,
- mr. J. Wendelgelst, advocaat te Amstelveen, (deze drie tezamen hierna ook: mr. Tulp c.s.; procureur: mr. A.S. Rueb),
- mr. M.E. Bosman, advocaat te Arnhem (procureur: mr. M.H. Aalmoes),
- mr. R. Beele, advocaat te Amsterdam,
- mevr. mr. G.A. Versteegh, advocaat te Groningen (procureur: mr. F.B. Falkena),
- mr. F.P.J. Bots, advocaat te Maastricht (procureur: mr. N. Grijmans-Veenendaal),
- mr. M.A. Hupkes, advocaat te Amsterdam en
- mr. M.J. Meijer, advocaat te Haarlem (procureur: mr. A.E. Toenbreker).

De door de verzoeksters gesloten overeenkomst van 23 juni 2005 wordt hierna aangeduid als de overeenkomst. Het verzoekschrift waarin verbindendverklaring van de overeenkomst wordt verzocht en dat op 18 november 2005 bij het hof is ingediend, wordt aangeduid als het verzoekschrift.

Dinsdag 16 mei 2006

De voorzitter opent de zitting en verricht inleidende handelingen, waaronder de volgende:

- vaststelling wie van de partijen, in persoon dan wel bij vertegenwoordiger, en wie als raadslieden van de partijen zijn verschenen;
- vaststelling op welke wijze de oproeping voor en de aankondiging van de zitting heeft plaatsgevonden (naar aanleiding van hetgeen dienaangaande ter terechtzitting van 18 januari 2006, een zogenoemde regiezitting waar alleen de advocaten van de verzoeksters zijn gehoord, blijktens het daarvan opgemaakte proces-verbaal is beslist);
- beschrijving van het geplande verloop van de zitting (zulks aan de hand van het desbetreffende tijdschema dat begin mei 2006 aan de procureurs is toegezonden en op de website van het hof is gepubliceerd).

De voorzitter meldt voorts het volgende. Er zijn 66 verweerschriften (namens vier rechtspersonen en circa 1484 natuurlijke personen) tijdig (dwz. uiterlijk 14 april 2006) door een procureur ingediend. Eén daarvan bevat een reconventioneel verzoek, waarop door de verzoeksters tijdig (dwz. uiterlijk 4 mei 2006) is gereageerd. Nog één ander verweerschrift bevat een reconventioneel verzoek. Twee verweerschriften zijn zonder tussenkomst van een procureur (door de heren [S] en [T]) ingediend en zijn daarom niet als zodanig door het hof in behandeling genomen (waarvan schriftelijk mededeling is gedaan aan de beide indieners). Deze verweerschriften zijn wel in kopie aan de verzoeksters toegezonden, omdat de inhoud anders wel bij het hof maar niet bij de verzoeksters bekend zou zijn.

De voorzitter deelt het volgende mee.

In de oproeping en aankondiging voor de zitting is vermeld dat de advocaat of procureur die een verweerschrift heeft ingediend, de gelegenheid heeft om, maximaal vijf minuten, te reageren op hetgeen de verzoeksters ter zitting naar voren mochten brengen. Enkele van deze raadslieden hebben gevraagd om langere spreektijd. Aan deze verzoeken is zoveel mogelijk tegemoetgekomen.

Ook de raadslieden van de verzoeksters hebben om langere spreektijd gevraagd en ook aan dit verzoek is zoveel mogelijk tegemoetgekomen.

De verweerders die door mr. Tulp c.s. worden bijgestaan, hebben gevraagd om spreektijd voor een door

hen ingeschakelde deskundige (G. Kruithof) inzake cijfermatige en belastingtechnische aspecten. Dit verzoek is niet gehonoreerd.

Ten slotte heeft een aantal personen de wens te kennen gegeven persoonlijk het woord te voeren. Aan deze verzoeken is gevolg gegeven, voor maximaal vijf minuten per persoon.

De voorzitter memoreert dat het hof begin mei 2006 een lijst van (29) onderwerpen aan de procureurs heeft toegezonden en op de website van het hof heeft gepubliceerd en daarbij heeft vermeld dat het hof deze onderwerpen voor zover nodig ambtshalve aan de orde zal stellen, onder toevoeging dat de lijst indicatief en niet limitatief is en dat er geen implicatie is dat het hof elk genoemd onderwerp noodzakelijkerwijs relevant zal achten en evenmin dat het hof niet genoemde onderwerpen niet relevant zal achten.

Daarnaast maakt de voorzitter melding van de volgende binnengekomen stukken:

- brief mr. A.J.E. van den Bergen namens de verzoeksters d.d. 4 mei 2006;
- nadere producties mr. Tulp c.s. d.d. 8, 11(twee maal), 12 en 15 mei 2006;
- nadere producties mr. Cornegoor c.s. d.d. 9, 10, 12 en 15(twee maal) mei 2006;
- brief mr. Voerman d.d. 10 mei 2006;
- brief mr. De Vos d.d. 10 mei 2006;
- e-mail mr. Bosman d.d. 12 mei 2006.

Voorts maakt de voorzitter melding van de volgende twee brieven van de verzoeksters:

- een brief van mr. Cornegoor van 24 april 2006, waarin het verzoekschrift wordt aangevuld met de passage dat Dexia bepaalde gegevens met betrekking tot de belanghebbenden ter beschikking van het hof heeft gesteld;
- een brief van mr. Lunsingh Scheurleer d.d. 8 mei 2006, waarbij nadere producties in het geding zijn gebracht, waaronder een schriftelijke overeenkomst van 8 mei 2006 die de verzoeksters zijn aangegaan, waarin enkele aanvullingen op de overeenkomst zijn overeengekomen.

De voorzitter merkt op dat het hof de verwijzing in laatstgenoemde brief van 8 mei 2006 naar deze aanvullende overeenkomst voorshands niet opvat als een aanvulling of wijziging van het verzoekschrift.

Vervolgens is aan de orde de eerste termijn van de verzoeksters.

Mr. Spigt geeft een mondelinge toelichting op de door Dexia betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota (tot en met punt 10), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Cornegoor geeft een mondelinge toelichting op de door Dexia betrokken stellingen overeenkomstig de door mr. Spigt aan het hof overgelegde pleitnota (vanaf punt 11), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

De zitting wordt onderbroken voor een korte pauze en hervat.

Mr. Lunsingh Scheurleer geeft een mondelinge toelichting op de door Dexia betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota (I), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Cornegoor geeft een mondelinge toelichting op de door Dexia betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota (II), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

De zitting wordt onderbroken voor de lunchpauze en hervat.

Mr. Lunsingh Scheurleer geeft een mondelinge toelichting op de door Dexia betrokken stellingen

overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota (II), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Schonewille geeft een mondelinge toelichting op de door de overige verzoeksters betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota (tot en met pagina 26), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

De zitting wordt onderbroken voor een korte pauze en hervat.

Mr. Schonewille vervolgt zijn mondelinge toelichting overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota (vanaf pagina 27), zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Aan de orde is vervolgens het horen van personen-belanghebbenden.

De volgende personen-belanghebbenden, allen bijgestaan door mr. Bosman, voeren het woord:

- [U]
- [V]
- [W]
- [X]
- [Y]
- [Z]
- [AA]
- [BB]
- [CC]
- [DD].

Zij beschrijven hoe zij in aanraking zijn gekomen met de door (rechtsvoorgangers van) Dexia aangeboden aandelenleaseproducten. Zij berichten veelal dat de verkoop van de producten geschiedde door middel van een tussenpersoon die met behulp van wervend foldermateriaal de producten aanpreeft en soms dat zich telefonische verkoop voordeed. Veel sprekers zeggen de producten te hebben afgenomen omdat zij dachten hiermee geld opzij te kunnen leggen voor hun oude dag of voor de kinderen. Sommigen delen mee dat zij dachten dat het ging om een spaarregeling en dat zij zich er dus niet van bewust waren dat het een belegging met geleend geld betrof. De sprekers zeggen niet te zijn geweest op de daaraan verbonden risico's.

Voorts beschrijven de sprekers wat de gevolgen zijn geweest van de tegenvallende resultaten op de producten. Zij zeggen hierdoor allen een restschuld te hebben en nauwelijks of niet in staat te zijn deze af te lossen. De meesten van hen zeggen dat dit voor hen niet alleen financieel maar ook psychisch een zware last betekent. Zij geven te kennen dat de Duisenbergregeling geen of onvoldoende uitkomst biedt.

De sprekers geven allen te kennen tegen verbindendverklaring van de overeenkomst te zijn.

De voorzitter schorst de zitting.

Woensdag 17 mei 2006

De voorzitter heropent de zitting.

De voorzitter meldt dat mr. M.J. Roest Crollius het hof inmiddels heeft bericht dat hij niet het woord zal voeren en daarbij te kennen heeft gegeven dat hij van mening is dat de toegekende tien minuten niet volstaan om te reageren op hetgeen door de verzoeksters op de eerste dag naar voren is gebracht. De voorzitter merkt op dat het mr. Roest Crollius vrijstaat een verzoek te doen om langer te mogen spreken.

Mr. Bosman verzoekt langer te mogen spreken dan de hem toegekende tien minuten.

De voorzitter deelt mee dat mr. Bosman twintig minuten mag spreken.

Aan de orde is het vervolg van het horen van personen-belanghebbenden.

[EE] (bijgestaan door mr. Bosman) voert het woord. Hij geeft te kennen hoeveel zijn inleg is geweest voor de aandelenleaseproducten en wat zijn restschuld is. Voor de Duisenbergregeling zegt hij niet in aanmerking te komen, omdat hij in een periode waarin hij medische problemen had, het Dexia-aanbod heeft geaccepteerd. Hij zegt te hebben geprobeerd van het aanbod af te komen, maar dat Dexia ondanks uitgebreide correspondentie weigerde hem hierin tegemoet te komen, alsmede dat Dexia later de ontvangst van de brief waarin [EE] verzocht om annulering van zijn acceptatie van het Dexia-aanbod, ontkende.

Mr. Bosman deelt desgevraagd mee dat de andere (39) personen-belanghebbenden die door hem worden bijgestaan, namens wie hij spreektijd had gevraagd, thans niet aanwezig zijn en ook niet meer behoeven te worden gehoord.

P. Koremans spreekt aan de hand van door hem aan het hof overgelegde aantekeningen, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

De voorzitter constateert dat de eerste termijn voor raadslieden van verweerders aan de orde komt. Hij meldt dat het hof verzoeken van raadslieden heeft ontvangen en gehonoreerd om langer te mogen spreken dan opgegeven in het eerder genoemde tijdschema.

De voorzitter deelt mee dat mr. W. Voerman te kennen heeft gegeven niet het woord te zullen voeren.

De voorzitter antwoordt mr. Lunsingh Scheurleer desgevraagd dat de brief van mr. Voerman van 10 mei 2006 tot de gedingstukken behoort.

De voorzitter meldt dat ook de mrs. R.A.C.M. van Dijk (procureur: mr. I. de Vos), E.L. Polak en J.J. Eizenga (procureur: mr. S.A. van der Sluijs) te kennen hebben gegeven dat zij niet het woord zullen voeren.

Mr. Bots geeft een mondelinge toelichting op de door [G] betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Beele geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen overeenkomstig de twee (inhoudelijk identieke) door hem aan het hof overgelegde pleitnota's, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Lunsingh Scheurleer merkt op dat volgens het verweerschrift van mr. Beele diens cliënten contracten met een depotconstructie hebben en dat personen met deze contracten buiten de aan de orde zijnde regeling vallen. Het is volgens mr. Lunsingh Scheurleer de vraag of de cliënten van mr. Beele ontvankelijk zijn.

Mr. Beele antwoordt dat zijn cliënten is medegedeeld dat zij niet verder konden procederen in afwachting van de WCAM-procedure. Zij hebben besloten niet af te wachten, maar verweer te voeren in deze procedure, ondanks dat zij mogelijk niet ontvankelijk zijn omdat het product dat zij hebben aangeschaft niet onder de regeling valt.

Mr. Versteegh geeft een mondelinge toelichting op de door haar cliënten betrokken stellingen overeenkomstig de door haar aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Versteegh merkt daarnaast op dat zij in de stukken een verzoek van de verzoeksters heeft gezien om het begin van de opt-outtermijn naar voren te schuiven. Zij vraagt het hof dit verzoek niet in te

willigen, omdat hierdoor de toegang tot de rechter onnodig wordt uitgesteld.

Mr. Versteegh merkt voorts op dat artikel 2.3 sub a van de overeenkomst wat haar betreft niet duidelijk is. Zij vraagt hoe het zit met de personen die geen vergoeding krijgen omdat hun vergoeding gelijk is aan nul en toch hun verweren moeten prijsgeven. Vallen deze personen, die een categorie vormen van 125.000 personen, onder de WCAM, zo vraagt zij. Zij zet vraagtekens bij de opmerking van mr. Cornegoor dat deze mensen allemaal winst hebben gemaakt met hun contract, of meerdere contracten hebben, waarop per saldo winst is gemaakt.

Mr. Bosman geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

De voorzitter constateert dat de mrs. M.J. Meijer, M.A. Van Hoof, M.A. Hupkes en F.B. Falkena (dan wel W.G.B. Neervoort, procureur: mr. F.B. Falkena) thans niet aanwezig zijn.

De voorzitter geeft desverzocht de verzoeksters de gelegenheid een voorlopige reactie te geven op door mr. Versteegh gemaakte opmerkingen.

Mr. Cornegoor merkt ten aanzien van de opt-outperiode op dat de verzoeksters niet hebben verzocht de termijn later te laten ingaan, maar juist eerder. Dit in combinatie met de toezegging van de verzoeksters dat bij toewijzing van het verzoek afstand zal worden gedaan van de mogelijkheid van cassatie. Een en ander is juist in het voordeel van mensen die willen voortprocederen. Wat betreft artikel 2.3 sub a van de overeenkomst, merkt mr. Cornegoor op dat buiten de reikwijdte van de regeling vallen contractanten die partij zijn bij overeenkomsten waarvoor geen vergoeding kan worden toegekend. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een aflossingsproduct dat voortijdig is beëindigd, want er is dan geen denkbare uitkomst meer waarbij er een vergoeding kan worden toegekend. Personen die alleen bij zo'n product partij zijn, vallen buiten de regeling. In het geval van een aflossingsproduct dat in de toekomst vroegtijdig wordt beëindigd, kan er wel een vergoeding toegekend worden, bijvoorbeeld door een koersstijging. Deze personen vallen erbinnen, aldus mr. Cornegoor.

De voorzitter stelt vragen omtrent de definitie van gerechtigden in artikel 2, in het bijzonder of mogelijk is dat personen die geen aanspraak kunnen maken op enige vergoeding, wél aan de verplichtingen van de overeenkomst zijn gebonden.

Mr. Cornegoor antwoordt dat iemand die geen gerechtigde is, niet door de overeenkomst kan worden gebonden. Wie in artikel 2 wordt uitgezonderd, valt buiten de reikwijdte van de overeenkomst (minderjarigen e.d.) Hun worden geen verplichtingen opgelegd. Daarnaast zijn er mensen die niet zijn uitgezonderd in artikel 2, maar per saldo geen vergoeding krijgen, bijvoorbeeld omdat zij winst hebben gemaakt of onder de verrekenregel vallen. Dit zijn technisch gezien wel gerechtigden.

De voorzitter vat samen dat personen aan wie een vergoeding kan worden toegekend, maar niet wordt toegekend, wel onder de regeling vallen.

De voorzitter vraagt waarom in artikel 2.3 sub a van de overeenkomst slechts wordt verwezen naar artikel 4 tot en met 8 en niet tevens naar artikel 9.

Mr. Schonewille verzoekt hierop in de tweede termijn te mogen reageren.

[FF] vraagt het woord. Zij geeft te kennen wel gedupeerde maar geen verweerster te zijn. De voorzitter stelt vast dat rekening moet worden gehouden met de mogelijkheid dat zij belanghebbende is en geeft haar daarom, nu er nog tijd beschikbaar is, het woord. [FF] zegt zich te verbazen over het feit dat Dexia zich zelf bij de aankoop van Bank Labouchère van Aegon heeft verkeken op de mogelijke gevaren van aandelenleaseproducten, maar blijkbaar van gewone mensen verwacht dat zij deze gevaren wel hadden moeten inzien.

Mr. Knüppe zegt in reactie op het betoog van [FF] dat niemand in de financiële wereld beseft tot welke gevolgen aandelenleaseproducten zouden kunnen leiden. Hij licht toe dat Dexia uiterst ongelukkig was met de affaire na de aankoop van Bank Labouchère. Hij releveert dat een schikking is getroffen met Aegon, maar voegt daaraan toe dat de schade die Dexia heeft geleden, vele malen groter is.

De voorzitter schorst de zitting.

Donderdag 18 mei 2006

De voorzitter heropent de zitting.

Hij maakt melding van de volgende, nader ingekomen stukken:

- Producties 48 tot en met 51 van de zijde van mr. Tulp c.s.
- Een verzoek van mr. Tulp c.s. om de heer Van Dijk, bestuurder van Leaseproces B.V., enige spreektijd te geven.
- Een reactie van de verzoeksters strekkende tot afwijzing van laatstgenoemd verzoek.

De voorzitter vraagt mr. Tulp c.s. toe te lichten waarom zij de heer Van Dijk willen laten horen.

Mr. Tulp antwoordt dat, hoewel dhr. Van Dijk zelf en de rechtspersoon waarvan hij bestuurder is, formeel geen partij zijn, hij wil reageren op hetgeen de raadslieden van de verzoeksters op 16 mei 2006 ter zitting met betrekking tot dhr. Van Dijk hebben beweerd.

Mr. Cornegoor maakt namens de verzoeksters bezwaar tegen het verzochte.

De zitting wordt geschorst voor beraad van het hof.

Na hervatting van de zitting deelt de voorzitter mee dat het hof het verzoek afwijst, om de volgende redenen. Weliswaar is door de verzoeksters ter zitting aandacht besteed aan de heer Van Dijk, maar dat brengt nog niet mee dat hij thans moet worden gehoord. Door mr. Tulp c.s. is niet weersproken dat dhr. Van Dijk geen verweerder is en evenmin behoort tot de personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten en die daarom als belanghebbenden moeten worden aangemerkt. De wet schrijft voor dat de partijen en belanghebbenden worden gehoord, maar tot deze categorieën kan dhr. Van Dijk niet worden gerekend. Zonodig kan dhr. Van Dijk in een later stadium worden gehoord als getuige.

Mr. Lunsingh Scheurleer verzoekt namens verzoeksters om akte van het navolgende nadere schriftelijke verzoek ("nadere akte" van 18 mei 2006). Het nadere verzoek strekt ertoe een correctie aan te brengen in artikel 2.3 sub a van de overeenkomst, alsmede de brief van mr. Lunsingh Scheurleer (namens de verzoeksters) van 8 mei 2006 aldus uit te leggen dat daarmee wordt beoogd het verzoekschrift te wijzigen in die zin dat verbindendverklaring wordt verzocht van de overeenkomst zoals gewijzigd bij de aanvullende overeenkomst van 8 mei 2006. Daarnaast worden twee nadere producties (47 en 48) overgelegd. Aldus mr. Lunsingh Scheurleer, die verklaart afschrift van het nadere schriftelijke verzoek aan de raadslieden van de verweerders te hebben verstrekt. Bij monde van de voorzitter constateert het hof dat van de zijde van de verweerders geen bezwaar wordt gemaakt tegen het verlenen van akte zoals verzocht, als zodanig, en verleent het hof akte zoals verzocht.

De voorzitter meldt dat de mrs. Van Hoof en Neervoort inmiddels hebben laten weten geen gebruik te zullen maken van de hun toegekende spreektijd en dat mrs. F.J.M. Raaijmakers en D.P.F. Arens (procureur: mr. A. van Hees) hebben laten weten dat zij zullen worden vertegenwoordigd door mr. Tulp c.s.

Mr. Hupkes geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen

overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Wendelgelst geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Op de vraag van het hof hoe de tabel die als productie 51 is ingediend, moet worden gelezen, antwoordt mr. Wendelgelst dat hij hierop nog zal terugkomen.

De zitting wordt geschorst voor een korte pauze en hervat.

Mr. Klemann geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Tulp geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen overeenkomstig het eerste gedeelte van de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

De zitting wordt geschorst voor de lunchpauze en hervat.

Mr. Tulp vervolgt zijn mondelinge toelichting overeenkomstig het verdere gedeelte van de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

Mr. Wendelgelst licht toe hoe productie 51 moet worden gelezen aan de hand van een iets uitgebreidere versie van deze productie die hij daarbij overlegt.

Mr. Meijer geeft een mondelinge toelichting op de door zijn cliënten betrokken stellingen overeenkomstig de door hem aan het hof overgelegde pleitnota, zoals aangevuld, doorgehaald en gecorrigeerd door de griffier.

[GG], die verklaart belanghebbende te zijn en die alsnog heeft verzocht ter zitting te mogen spreken, krijgt het woord. Zij zegt dat haar man een aandelenleaseproduct heeft afgenomen in de veronderstelling dat het sparen betrof. [GG] beschrijft wat dit voor hen persoonlijk voor gevolgen heeft meegebracht. Zij zegt dat Dexia grote druk op hen heeft uitgeoefend toen zij in betalingsproblemen kwamen en dat Dexia zich tot nu toe niet meewerkend opstelt om tot een oplossing te komen.

De zitting wordt onderbroken teneinde het hof de gelegenheid te geven vragen te formuleren die het aan de verzoeksters wil stellen.

Na hervatting vraagt de voorzitter of Dexia bereid is zo nodig mee te werken aan een deskundigenonderzoek naar de vraag of Dexia de aandelen waarop de door haar aangeboden aandelenleaseproducten betrekking hebben, daadwerkelijk heeft gekocht.

Mr. Lunsingh Scheurleer antwoordt namens Dexia dat Dexia daartoe bereid is.

De voorzitter legt een zestal vragen voor aan de verzoeksters, met het verzoek deze de volgende dag te beantwoorden. De vragen zijn:

1. Het Burgerlijk Wetboek voorziet in art 7:908 lid 4 in de mogelijkheid een beding in de overeenkomst op te nemen, dat ertoe strekt dat Dexia de overeenkomst kan opzeggen in de situatie dat de overeenkomst verbindend wordt verklaard en een groot aantal contractanten ervoor kiest zich door middel van de opt-outmogelijkheid daaraan te onttrekken. Is de indruk juist dat een dergelijk beding niet is opgenomen in de overeenkomst? Zo ja, welke gevolgen wil Dexia verbinden aan de zojuist

beschreven situatie, waarin slechts een klein aantal contractanten onder verbindendverklaring zou vallen?

2. Onder punt 56 van het verzoekschrift worden vier "vergoedingscategorieën" beschreven en wordt het aantal personen genoemd dat onder elk van die categorieën valt. Categorie iv betreft personen die geen vergoeding ontvangen. Deze categorie bestaat uit 125.000 personen. Wat is de invloed van de aanvullende overeenkomst van 8 mei 2006 op dit aantal?

3. Hoeveel van de personen die in categorie iv vallen en dus geen vergoeding krijgen, zullen bij verbindendverklaring aan de overeenkomst zijn gebonden?

4. Hoeveel van de personen die geen vergoeding krijgen en wel aan de overeenkomst zijn gebonden hebben – in de ogen van verzoeksters – geen schade geleden?

5. Wat is de verhouding tussen het begrip "gerechtigden" in artikel 2 van de overeenkomst en:

- het begrip "gerechtigden" in artikel 1017 lid 3 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering;
- het begrip "personen ten behoeve van wie de overeenkomst is gesloten" in (bijvoorbeeld) artikel 7:907 lid 2 onder a BW;
- het begrip "personen aan wie de schade is veroorzaakt" in artikel 7:907 lid 1 BW?

6. Op welke periode heeft het in het in punt 21 van het verzoekschrift (voor "medio 2001") genoemde marktaandeel van 65% betrekking? Welk deel van de markt in effectenleaseproducten wordt geraakt door verbindendverklaring van de overeenkomst?

De voorzitter schorst de zitting.

Vrijdag 19 mei 2006

De voorzitter heropent de zitting.

Mr. Spigt repliceert namens Dexia overeenkomstig een door hem aan het hof overgelegde notitie.

Mr. Knüppe voert als volgt het woord namens Dexia. Hij wijst erop dat een beursgenoteerde bank zoals Dexia onder intensief toezicht staat. Alle cijfers die worden genoemd door Dexia zijn terug te leiden tot gecontroleerde en gepubliceerde jaarcijfers. Ook het vormen en aanwenden van voorzieningen gebeurt volgens vaste regels en wordt ieder kwartaal gecontroleerd.

Daarnaast merkt hij op dat de communicatie met het grootste deel van de cliënten van Dexia is hersteld. De meesten betalen hun maandelijkse termijnen, zodat zij te zijner tijd van de Duisenbergregeling gebruik kunnen maken.

Wat betreft de personen-belanghebbenden die het woord hebben gevoerd ter zitting, merkt hij op dat hun verhalen indruk hebben gemaakt. Hij voegt daaraan toe dat sommigen van hen een eigen werkelijkheid creëren, zoals blijkt als de verhalen worden vergeleken met de bij Dexia bekende gegevens. Intussen is het echter ook voor Dexia nooit de bedoeling geweest dat mensen diep in de problemen zouden komen. Dexia beschouwt de coulancregeling als een recht van cliënten. Aldus mr. Knüppe.

Mr. Schonewille repliceert namens de verzoeksters-belangenorganisaties als volgt. De heer Hooft Graafland is nooit enig bestuurder geweest van de stichting Leaseverlies. Het bestuur heeft vanaf het begin bestaan uit de heren Lemstra, De Jong en Hooft Graafland. Voorts is de heer Hooft Graafland eind 2000 teruggetreden als advocaat bij BarentsKrans, dus voordat de stichting is opgericht. Hij heeft sindsdien geen andere rol bij dat kantoor dan die van adviseur.

De raad van bestuur van de stichting is ingesteld in maart 2003. Er is dus geen samenhang met de uitspraak van de rechtbank Amsterdam, zoals door mr. Tulp c.s. is beweerd. Aldus mr. Schonewille.

Mr. Cornegoor legt een schriftelijk stuk ("akte" van 19 mei 2006) over waarin naar zijn mededeling de zes door het hof gestelde vragen worden beantwoord.

Bij monde van de voorzitter verleent het hof akte hiervan.

Mr. Cornegoor bespreekt de inhoud van deze "akte".

De zitting wordt een uur geschorst, teneinde de advocaten van verweerders de gelegenheid te geven zich voor te bereiden op de dupliek, en hervat.

Mr. Tulp dupliceert als volgt. Hij betreurt het dat bij verzoeksters de indruk bestaat dat verweerders geen constructieve bijdrage kunnen of willen leveren aan het verbeteren van de regeling. Ook zij willen zo snel mogelijk van de kwestie af.

Voorts merkt hij op dat Dexia ten onrechte een slachtofferrol op zich neemt door te stellen dat het gaat om een "erfenis". Dexia heeft Bank Labouchère gekocht, daarbij is een due-diligence-onderzoek verricht om te bezien welke risico's aan de koop kleven. Het lijkt erop dat Dexia deze risico's ten onrechte niet heeft onderkend, dan wel deze op de koop toe heeft genomen. In beide gevallen kunnen deze risico's niet worden afgewenteld op de afnemers van de aandelenleaseproducten. Bij de beoordeling van de redelijkheid van de regeling is het van belang de inhoud van het due-diligence-onderzoek te kennen. Aldus mr. Tulp.

Mr. Wendelgelst dupliceert als volgt.

Hij reageert eerst op de door de verzoeksters gegeven antwoorden op de vragen van het hof.

Wat betreft vraag 1 is hij verbaasd dat de verzoeksters beweren dat 80 tot 90 procent van de afnemers voor de regeling kiest; dit is tot nu toe slechts 12 procent.

Ten aanzien van vraag 2 geeft hij aan dat de getallen die de verzoeksters opvoeren, voor de verweerders niet te controleren zijn. Het bevreemdt dat de verzoeksters zeggen dat ook zij de juiste cijfers niet kunnen produceren: deze hadden gewoon in het verzoekschrift moeten staan.

Wat betreft vraag 3 en 4 stelt mr. Wendelgelst dat er een grote fout staat in de overeenkomst en in onderdeel 56 van het verzoekschrift. De wet spreekt namelijk over het "indelen van personen in categorieën". De structuur van deze overeenkomst behelst echter een indeling in contracten.

Vervolgens gaat men bij het aangeven van de aantallen uit van het aantal cliënten. Maar er zijn mensen die twee of meer contracten hebben en daardoor in verschillende categorieën vallen. Dit klopt niet. Het uitgangspunt moet zijn: het aantal contracten en de daarop te geven vergoedingen.

Ten aanzien van vraag 5 stelt mr. Wendelgelst dat het begrip "gerechtigde" in de overeenkomst volgens de verweerders niet overeenkomt met het begrip in de wet. Niet duidelijk is wat volgens de verzoeksters de gebeurtenis is die de schade heeft veroorzaakt. Volgens de verweerders is dit niet de koersdaling, maar het aangaan van de contracten. Per contract moet de schade worden berekend. Op het moment dat een contract niet wordt meegenomen omdat Dexia stelt dat er geen schade te vergoeden is, wordt er een gebeurtenis niet gecompenseerd. Bij contracten waarop niet wordt vergoed, omdat er in de ogen van de verzoeksters geen schade is, is er geen gerechtigde in de zin van de WCAM, zodat deze buiten de overeenkomst dienen te blijven. Nu veel contracten op deze wijze buiten de overeenkomst vallen, heeft het geen zin de overeenkomst verbindend te verklaren.

Wat betreft vraag 6 merkt mr. Wendelgelst op dat er grote verschillen zijn tussen de aandelenleaseproducten van verschillende aanbieders en dat eventuele verbindendverklaring geen oplossing biedt voor de problematiek in het algemeen.

Voorts merkt hij naar aanleiding van de opmerkingen van mr. Schonewille op dat de heer Hooft Graafland inderdaad vanaf het begin twee medebestuurders had, maar dat dit niet afdoet aan het commerciële karakter van de stichting.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Knüppe met betrekking tot het toezicht op Dexia merkt mr. Wendelgelst op dat hieruit niet zonder meer de conclusie kan worden getrokken dat er geen fouten zijn gemaakt door Dexia. Dit blijkt onder meer uit het feit dat er diverse onderzoeken van de Autoriteit Financiële Markten zijn geweest en dat er ook boetes zijn opgelegd.

Tot slot licht mr. Wendelgelst nogmaals productie 51 toe en rekent voor wat de koersdalingen en stijgingen in de praktijk betekenen voor de aandelenleaseproducten. Hij concludeert dat de producten, gelet op de rente die erover wordt betaald, per definitie tot ellende leiden. Aldus mr. Wendelgelst.

De voorzitter wijst mr. Wendelgelst erop dat hij een aantal van de aangevoerde punten al eerder naar voren had kunnen brengen en merkt op dat het onbevredigend is dat hij dit niet heeft gedaan, nu de verzoeksters hierop niet meer kunnen reageren.

Mr. Bosman dupliceert als volgt. Hij wijst erop dat zijn cliënten wel degelijk tot een oplossing van deze kwestie willen komen, maar dat zij de regeling onredelijk vinden.

Voorts stelt hij wat betreft de representativiteit dat de wijze van honorering van bij de belangenorganisaties betrokken advocaten in de weg staat aan het behartigen van belangen van benadeelden. Ten aanzien van de stelling van mr. Schonewille dat het er slechts om zou gaan of er tegengestelde belangen zijn, merkt hij op dat de passage uit de kamerstukken waarop mr. Schonewille die stelling baseert, uit het verband is getrokken.

Mr. Bosman merkt verder op dat de stichting Leaseverlies niet representatief is. Gelet op de omvang en opzet van de stichting kan niet worden gezegd dat er een vertrouwensrelatie tussen de stichting en haar cliënten was. De stichting communiceerde niet met haar cliënten en is een eigen leven gaan leiden. Zij heeft voorts van alle argumenten die konden worden aangevoerd tegen Dexia, slechts het argument van misleidende reclame gebruikt. Er is echter een breder scala aan argumenten. Hierbij moet bij de beoordeling van de regeling rekening worden gehouden. Aldus mr. Bosman.

De zitting wordt voor een korte tijd geschorst en hervat.

De voorzitter deelt het volgende mee. Het hof zal op vrijdag 2 juni om 14:00 uur een tussenbeschikking geven.

In die beschikking zal het hof overwegen dat een deskundigenonderzoek zal worden gelast naar de vraag, kort gezegd, of Dexia de aandelen waarop de aandelenleaseproducten betrekking hebben, daadwerkelijk heeft verkregen.

Het onderzoek zal op korte termijn moeten plaatsvinden en in beginsel worden uitgevoerd door één deskundige. Uitgangspunt voor het onderzoek zullen zijn (de producties bij) het verweerschrift tegen het reconventionele verzoek van [G]. Deze producties, alsmede de relevante passages uit de gedingstukken, zullen aan de deskundige ter beschikking worden gesteld.

Het hof zal de deskundige zoeken bij een onafhankelijke instantie. Als dit niet lukt zal een onafhankelijke registeraccountant worden ingeschakeld die ervaring heeft met het controleren van beleggingsfondsen.

Partijen zullen na het uitspreken van de beschikking de gelegenheid hebben binnen acht dagen daarop te reageren, waarna zo spoedig mogelijk, bij nadere tussenbeschikking, het onderzoek zal worden gelast en de deskundige zal worden benoemd.

De deskundige moet partijen de gelegenheid geven opmerkingen te maken bij het onderzoek. Ook over het uiteindelijke rapport zullen de partijen zich mogen uitlaten, binnen 14 dagen nadat dit rapport is ingeleverd. De kosten van het onderzoek zullen moeten worden gedragen door Dexia.

Het hof streeft ernaar dat het onderzoek nog vóór het eind van de zomer zal zijn voltooid en dat zo spoedig mogelijk nadat de partijen zich over het uiteindelijke rapport hebben uitgelaten, op het verzoek zal worden beslist.

Mr. Spigt merkt op dat bij Dexia zal worden gewerkt aan een dataroom, waar alles wat de deskundige mogelijk nodig heeft, ter beschikking ligt.

Voorts vraagt hij waar de uitspraak zal plaatsvinden.

De voorzitter deelt mee dat de uitspraak zal plaatsvinden in het Paleis van Justitie aan de Prinsengracht.

Mrs. Wendelgelst en Bosman merken op dat ook de raadslieden van verweerders toegang moeten hebben tot de dataroom, omdat zij anders een informatieachterstand hebben.

Mr. Spigt wijst deze mogelijkheid namens Dexia af.

De voorzitter merkt op dat het aan de deskundige is te bezien hoe hij de partijen bij zijn onderzoek betreft, maar dat het hof nota heeft genomen van de opmerkingen van mrs. Wendelgelst en Bosman.

De voorzitter sluit de zitting.

Waarvan proces-verbaal,

de griffier,

de voorzitter,